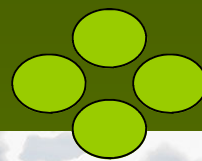

KREUZE

nummer 55

juli 2015

Verhoalen

gedichten

verskes

rondzendbraif

of

www.kreuzekeuze.nl

nijs

in t Grunnegs

KREUZE nummer 55

10e joargang

redaksie: Tekst: Bert Wijnholds

Opmoak: Henk de Weerd

Redaksieadres: Atensheerd 114
37 TE Groningen
tel. 050 8517804

Stroombraifkes:

bert@kreuzekeuze.nl

henk@kreuzekeuze.nl

*Vrij rond te sturen; nait zo mor wat over-
nemen van schriefster/schriever*

Op de webstee www.kreuzekeuze.nl
Kin je dizze en de veurege òfleverns vinden.
Binnenhoalen en oetprinten kin doar ook.

Ook t NIJS wordt doar deurlopend
bieholden.

**As je wat veur dij rubriek hebben,
stuur t mor naar ons tou.**

KREUZE 56 komt oet begun
september 2015
Biedroagen kin j'opsturen tot
24 augustes 2015

INHOLD :

Daansen	3
Jan Huttinga	
J.H. Neuteboom	4, 5
Henri Wierth	
EHBO	5
Coby Poelman– Duisterwinkel	
Aigenikkeg	6
Roel Sanders	
Gedichten	6,
Trijnko Pelgrim	
OI Ootje en Wia	6, 7
Klaas van Zonneveld	
Gedichten	7
Anna de Vries– Maarhuis	
Gnivvel– Hail gewoon	8
Free Westerhoff	
n Hoag	9
Anna de Vries– Maarhuis	
Aanrieden	9, 10
Henri Wierth	
Mithelpen	10, 11
Cor Uildriks	
Kikkerbiljetjes	11
Joop Klompjen	
Dinken	12
Jil Wildenga	
Foabels	13
Nane van der Molen	
t Gezag van meester Durenkamp	13, 14
Jacob Beukema	
Even onder ons....	14, 15
Bé Kuipers	
Bejoardenhoes	15
Nane van der Molen	
Zeg ijs van nich en.....	15, 16, 17
Jan Sleumer	
Lek en Brek	18
Nane van der Molen	
Grins	18
Henk de Weerd	
Droadproat	19, 20, 21
Bert Wijnholds	

RODE KLAAIKOPPEN
HAREN ZE

DAANSTEN MIT KNEKELKNIJEN
EN MODDERVOUTEN

MOR IK HAAR T WEL DEUR

HEUR STOALEN
KOEKELKNIKKEROGEN
DEDEN NAIT MIT

KIEK MOR VOT

OVER LINKS OVER RECHTS
KRIEGST NIKS TE ZAIN

NEEM MEKOARS OADEM

FLIJSTER
WOORDEN

SPEL OP DIEN GLADSCHUIJRDE
SNOARINSTRUMENT

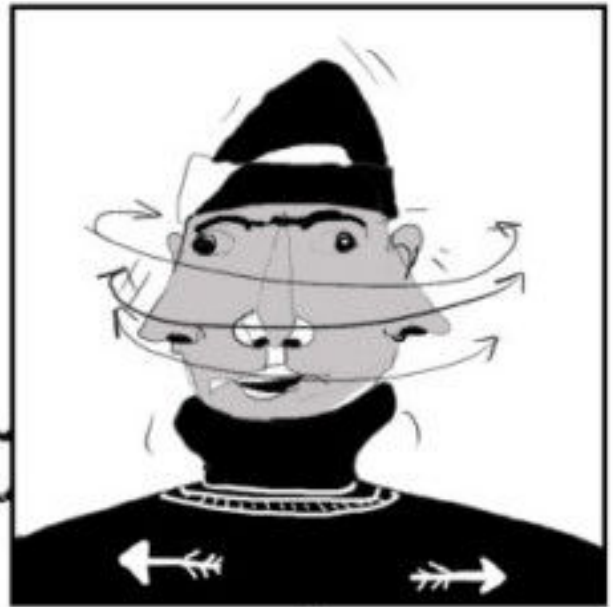
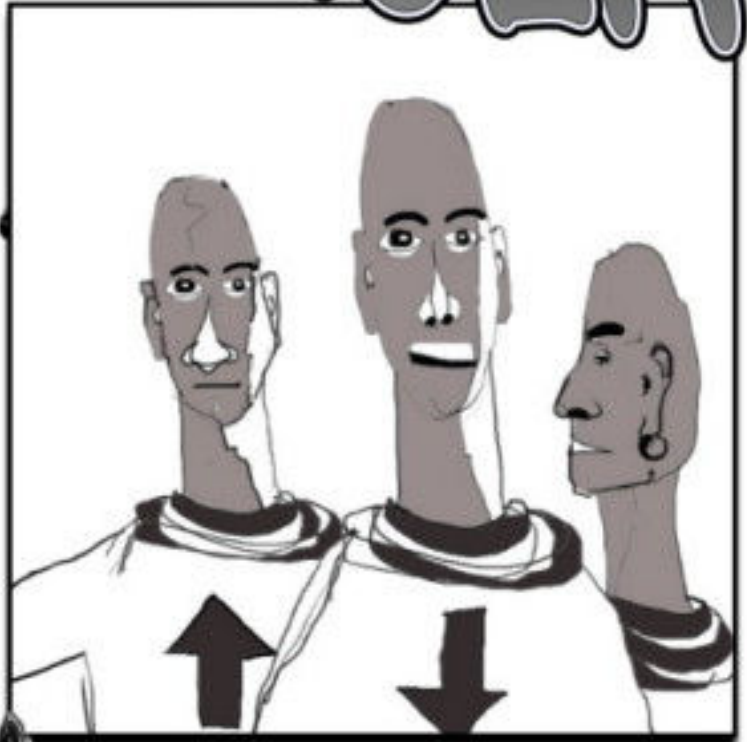
LOAT ZE DAANSEN

DIJ RODE KLAAIKOPPEN

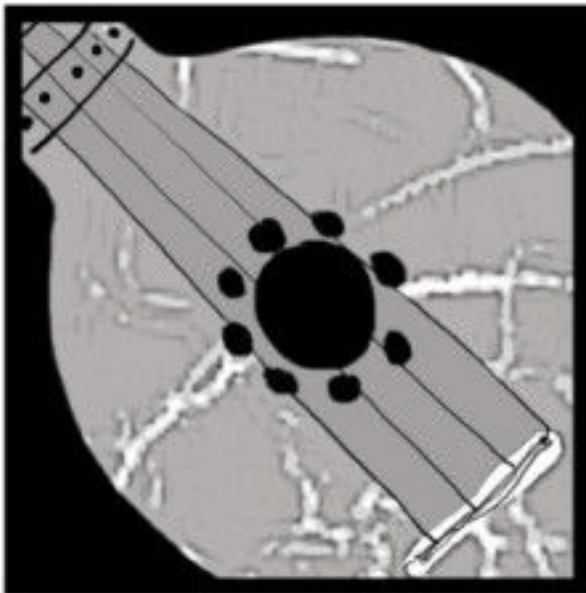
OADEM DEUR
OM NIJE LUCHT

DAANSEN

2015

JAN HUITTINGA

Grunneger Schrieverij: Jan Hendrik Neuteboom

Hier n gedicht over n hail gewone man dij geern waiten wil waarom zien Giene zo stoensk is en nait meer zo opgeruimd is as aaltied.

Giene

*Giene, mien Giene! wat heste doch wol?
Dien haar zit zo hol en zo roeg!
Doe lachst en doe zingste ja heile nich meer!
Doe kikst ja zo tustreg!
Doe bist ja zo nustreg!
Giene, mien Giene! wat heste doch wol?*

*Giene, mien Giene!, ik zei die zo geern!
Doe bist ja zo veerdig en knap!
Man heur ik dien zingen en lachen nich meer
Dan wor ik ook sjantreg
en narreg en wrantreg.
Giene, mien Giene! kum lach no ijs weer!*

*Giene, mien Giene tou zegge mie 't man!
Wie kent ons zo lange en goud!
Man wolt mie 't nich zeggen en geit mie 't nich an,
Dan raok ik an 't brommen
An 't raggen en grommen,
Giene, mien Giene! kum zeg mie 't no man!*

t Is schreven deur n eerliexse Westerwolder: Jan Hendrik Neuteboom. Hai leefde van 1865 tot 1929 en wer geboren in Vlagtwedde. Hai volgde de Kweekschoule in Deventer, omreden doar kwam zien voader vandoan, en was onderwiezer in Zèlgn en loater in n Hoag. Bie Neuteboom in hoes pruiten ze hail waineg

dialect en Jan Hendrik mout zuk t Westerwolders aigen moakt hebben in de joaren dat e in Zèlgn waarkte.

n Bult van zien waark is publiceerd in t 'Maandblad Groningen'. Neuteboom was dou al viefteg joar. Hai wer zo de belangriekste Westerwolder dialectschriever. Bie hom kin je nog t eerliexse toaltje van Westerwolle heuren mit dudelk invlound van t Duuts van de grensstreek.

Neuteboom schreef n bult prozoa, dat t maist gaat over t löt van de verdrukke mins tegen d-achtergrond van t haarde alledoagse leven van haard aarbaiden en kraben en knoeien op de schroale zandgrond in Westerwolle.

In 1924 kwam zien bouk 'Trudoa' uut en eerst in 1963 verscheen zien 'Zien leste dreum' mit n inlaaiden van dr. Hans Elema.

Noast dij verhoalen het e mor zeuven gedichten noaloaten. Ie hebben net aine lezen kind. As slöt van dizze biedroage van hom n drijekeunegen-vers.

Dreikeuningen

*Drei keuningen namt heur staf ter hand
En trekt deur 't Westerwoldsche land
Mit de steern, dij veur heur henne dreit
En 't licht, dat nooit nich oede geit.*

*"De weg is zo zwaor en zoo wied en zoo veer
En heile oet 't Oosten, daar kumt wie ja heer!
Wie vuilt gaor gein honger, wie vuilt gaor gein dörst,
Gein kolde of natten, gein hette of vörst."*

*"Wie brengt joe de bosschup van heil en gelok!
De Heer löst zien volk no oet piene en drok!
En de engelen zungt er den lofzang zo scheun
Veur God en zien einiggeborene zeun!"*

*"In de koov' up stroo lag Marijke dou neer,
Heur nood was zo hoog en zij kön ja nich meer!
En 't sneide zo nietsk, 't wör zoo duuster en kold!
En d'r was gaor gein vuur en gein törf en gein holt."*

*"Gods zeun wör geboren up stroo en zo aarm!
In de koov' wör 't licht dou en stille en waarm!
En d'engelen dij kwamt dou umdeel alt'maal
En zungt er den lofzang, of 't was in Gods zaol!"*

*"De scheiners in 't veld zagt het licht van umhoog;
Dij gungt naar de koov' in heur huik en heur toog,
Dij zagt dou het wonder, dat heur wazze meld
Deur 't licht van de steern in 't Betlemmerveld."*

*"Maarkt ale no goud, wat wie joe hebt verteld!
God zegen joen akker, joen veen en joen veld!
Joen schaop' en joen lammer, joen peerd' en joen veil!
Joen vruchte, dij doezend, jao doezend maal deil!"*

*"De meid en de knecht en de boer en de vrou!
De koujong, de scheinper en meiheer daortou!
Bliedt ale goud zond ook, joe ale te gaor!
En bliedt aal bie 'n kander - tot toukommen jaor!"*

*Drei keuningen neemt heur staf ter hand
En trekt deur 't Westerwoldsche land,
Mit de steern, dij veur heur henne dreit
En t licht, dat nooit nich oede geit.*

Zo lu, dat was dus n eerliekse Westerwolder schriever. Wil je meer over hom waiten, lees din t bouk 'De verzamelde werken van J.H. Neuteboom', schreven en oetgeven deur G. Luth. (digitoal beschikboar op http://issuu.com/webloug/docs/1769_20392_klein/1?e=7448268/12962195). Ook n oardeg bouk is 'Roeg Wilt en aander verhoalen' van Meyco van Velzen. Doar stoan ook n poar verhoalen van Neuteboom in.

Henri Wierth

Noaschrift (redaksie)

De 150e geboortedag van meester-schriever Jan Hendrik Neuteboom is veur de Neuteboomstichten n schiere aanlaiden om zien prachtege verhoalen onder d'aandacht te brengen. Doarveur is n Neuteboom fiets- of wandeltocht lanceerd, dij tien plekken aandut dij in zien verhoalen n rol speulen. Op dij plekken kinnen biebeheurende verhoalfragminten lezen of via n app beluusterd worden.

Sunt 4 juni is t routeboukje 'Een fiets- of wandeltocht in de Westerwoldse sporen van meester-schrijver J.H. Neuteboom' (oetgeverij Profiel in Beem) verkriegboar en is der n tentoonstellen in

SHC De Oude Stelmakerij te Zèlgn mit as the-moa: "Onze school in Westerwolde, vroeger en nu". De tentoonstellen, woaraan mitwaarkt wordt deur t Streekhistorisch Centrum Stadskanaal, zel tot 1 september te bekieken wezen.

EHBO

t Is weer zover, dinsdagoavend,
hai mot noar EHBO
t Waarkt veur hom nog nait versloavend,
hai viendt t mor zozo.

t Is dat er mot vanwege zien waark
aans was er der nooit met begonnen.
Ze goan ain te lief met twij man staark.
Man, man, hou hemmen ze t verzonnen.

Hai hoopt nait dat er uutkozen wordt
om veur te doun hou t mot
en kiekt de zoal uut ooghouken deur,
o kon er mor weer vot.

Der binnen n poar fanatiekelingen
dij knappen t wel even op.
Nou goud de kop der bie,
je hollen hom beet bie kop.

Dat t zo mos dat wis er wel,
den haar der t wel goud leerd.
Fluitend komt er weer ien huus,
t was toch nait zo verkeerd.

Coby Poelman – Duisterwinkel

Aigenikkeg

As n mens zoch wat seupel vuilt, pebaaiert e veureerst mit alerhaande redzoame hoesmiddels weer op glee te komen. Mocht dat nait lokken, din mout e mit t woater veur dokter. Zol e dij pil-lendraaier dudelk moaken kinnen wat hom scheelt? Zoak is alles zo goud meugelk oet douken te doun. As dokter nait snapt wat er mit hom loos is, kin e ja bezwoarlek wat veurschrieven goan.

Doch vaalt t bie toeren nait makkelk aal joen aksies kloar op toavel te kriegen. Paardie lu nemen oet veurzörg heur moatje din ok mor evenpies mit. Twij waiten ja meer as ain. As dokter oetendek zien konklusies trokken het, wait e wat hom en joe te doun staait.

Dou Keuneg Doavid nait meer wis, hou e oet ellènd roaken mos, zag e gain aander oetweg as hulp zuiken bie zien hemelse Voader.

In 1 Samuël 30: 6 verhoalt Samuël doarover: "Mor Doavid mannelkte zoch in de Here, zien God."

As Keuneg Doavid denkt dat Heer hom helpen kin, mout e geestelk hailemoal mit billen bloot. Mout aal aksies bie Hom op toavel leggen, veurdat e wat verwachten kin. Tegen God mout Keuneg Doavid krek t zölfde zeggen as e t zien hoesdokter doun zol. Din kin zien Voader hom helpen en wegwies moaken.

Mit t voutvolk is ja van t zulfde loaken n pak. As Keunegen t aal neudeg vonnen om – as ze t nait meer wizen en mit haanden in t hoar zaten – God om road te vroagen, huiven wie ons ja nait te schoamen om, as we ais in knieperd zitten, de stap naar Hom te moaken. Mit zulfredzoamheid komen we der wize nait.

As we schietensbenaauwd binnen dat bepoalde zoaken ons zo seupel moaken, dat we liene dij we mit ons Schepper hebben, beschoadegen of meschain wel deursnieden kinnen, paast t ons in aal klaainheid naar onze Grode Boas te goan.

Zo as Doavid dee, kinnen we mit ons zaiktes ok staarkte zuiken bie ons Mester. Dij het vervast n luusternd oor.

Roel Sanders

Ik

Ik bin miezulf, ik bin ik.

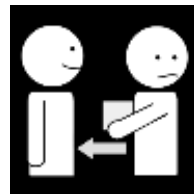
Ik bin nait volmoakt, mor zo bin ik.

Ik wait wel ik ben en ik wait wat ik wil;

Sums bin ik n proater en sums bin ik stil.

Om mie kennen te leren, mout je dit leren:

Ik bin wel ik wezen wil en zo mout je mie akseptern.

Weggeven

Hou old je ook binnen,

Je kinnen wat wezen, want je hebben wat weg te geven.

n Laag, n knik of n blied gezicht.

En dat dut veul in elk zien leven.

Trijngo Pelgrim

OI Ootje en Wia

Oflopen wiekenne was aarg graauw. Gelokkeg haar k van n poar kameroaden wat boukjederij kregen van o.a. Wim Kan ('Soms denk ik wel eens bij mezelf'), 'Tussen t Zieldaip en t Grootmoar' (400 joar Nij Scheemde – t Woar) en 'Weerzain' van Chris Kiel.

Hail biezunder om te lezen hou Wim Kan t woordje 'denken' gebroekt in zien spinsels! En hail mooi om te waiten hou t verleden was in Nij Scheemde – t Woar.

Zwoager Haarm vertelde over Kaspel en Kerkenwieke en dat Wia Buze heur moeke bie OI Ootje in bedstee geboren was. Doar mos k meer van waiten! t Boukje van Nij Scheemde der bie, en

joa, op bladziede 174 was oetgebraaid oetstokt, hou of dat tot 1945 der oet zain het. Wat nou Kerkenwieke hait, was vrouger n ziedtak van t Zieldaip. Aan weerszieden laip n smaal padje veur t volk en de scheepsjoagers. As t hail aarg modderg was, wuir doar stro over mieterd zodat t nog n beetje begoanboar was (kin je joe t indenken?). De schepen konden zodounde tot in t centrum kommen om te loaden en lözzen.

Raint en Riekooa (Ol Ootje) van Koldam, dij der tegenover woonden, haren der n bult dievendoatsie aan. Veuraal Riekooa, dij de kwedel gain mi-nuut stil ston! Zulf haren zai ook kinder, dij schipper wazzen en zodounde kon zai de mainste lu dij aanlegden wel. "Voar, doar komt Kier Diekhoes aanvoaren mit törf, hoalst mie dammeet even n koare vol?"

Zulf laip ze den alvast veuroet om bie te kwedeln mit Kier zien vraauw. Schippers wazzen de mobieltjes van dizze tied! t Duurde wat langer, mor zai haren koaren vol nijs!

"En waiten ie den wel ... dat Wia Buze heur moeke bie Ootje in bedstee geboren is?" Wia heur opa en opoe wazzen ook schipper. Zai lagen as t woare bie Ootje veur t hoes. Baaide vraauwlu stonden op wale te kwedeln, en dou kreeg vraauw Koeper (opoe Wia) aarge krampen in t lief.

"Kom gaauw mit in hoes!", zee Ootje verschrikt. Veegde heur mit n nadde lappe over t gezicht en in d'nekke. "Komst wat bie?"

"Nee."

"Kroep den mor even in d'bedstee. n Beetje rust en even van bainen òf is goud. Hier, nog n peper-muntje." En zo is t kommen, Wia heur moeke wuir geboren.

"Woar gebeurd?", wol ik waiten.

"Joa wis! En Epie en Gradus, dou nog lutje jongs, vertelden in t dörp, dat ze der n zuske bie kregen haren! Doar was Ootje nait blied mit. Zai haar zulf al tiene!"

"En wait je den ook wel, dat tante Trien altied mooie klaidjes veur Wia muik, dou ze as lutje wichtje mit zingen begonnen is?"

"Doar zit n schier verhoal in", zee k soavends op bèr tegen moeke. En nou, op maandagmörn staait dat op pepier. n Voldoan gevuil bekropt mie en achternoa was t wiekenne toch nait zo graauw as t leek!

Op t moment is t nog oareg duuster en zunloos ... k Kin mie der nait drok om moaken. Zinloos wordt dizze dag zeker nait ... Dammeet biljarten in Nij Vredenhoven!

Klaas van Zonneveld

Meulen Zeldenrust

In Wietwert woont n timmerman dij dörpsmeulen moaken kin, noagelnij docht dou ais aan schoa wèl dut mie dit noa? k dou t nait, zelden rust, nooit vrij

Hoezen

Doar woont ja n kerel in Hoezen dij stoapelmaal is op roomsoesen noar bakker gerund veur leste vreetstunt nou jeuken hom aldernoast de koezen

Anna de Vries– Maarhuis

Gnivvel: Hail gewoon

“Mama, wat doen ze met mensen die dood zijn?”
Tjoa, dij knapt joe der even veur, nait? Zo ook mien vraauw, vanzulf.

Mor ... veur k wieder goa, even oetleggen hou t Grunnegs bie ons thoes in nkander stekt. k Heb al n moal verteld dat vraauw n Drints zwaarfaai-gie is, dus is t benoam ABN oftewel Algemein Beschoamend Nederlands,

In t begun heb k nog wel pebaaierd kinder ons toal bie te brengen, mor da's mishottjet, verstoan gaait meroakel, mor t proaten het waaineg van doun mit Grunnegs, en klainkinder schaande genog drok, drok, drok: schoulgoan, sporten, computern en kazziekieken.

Mor, even weerom noar t begun, ie binnen vast al bekommen van schrik.

Vraauw fietst mit leutje wicht, doudestieds n joar of zes haalfzeuven, op Eemskenoaldiek.

Leutje mos der op heur fietske tegen bozzeln om bie te blieven, mor dat gong heur meroakels goud òf en t reveltje haar nog gain mement stilstoan, dou ze zo in ainen vruig:

“Mama, wat doen ze met mensen die dood zijn?”
Hurreged, dat vuil j'as jonge moeke raauw op hoed, eerst mor ais even pebaaiern der over hèn te proaten, mor vroeg bleef leutje tuzzen oortjes branden, dus noa n zetje stak z'aigenste vroeg weer bie vraauw omhoog.

“Nou eh, ja eh, die worden gewoon begraven.”
Cremeren was dou vanzulf nog nait zo bekind, en dat aan n leutje beudeltje oetleggen, doar was t nog nait aan tou.

Zo dat was der oet en schienboar vot hailendaal dudelk, want reveltje gong vernijs over alerhaande kinderlike dingen, dus vraauw haar weer vree. t Onderwaarp zol op oldere leeftied vast nog wel ais weer om houk kommen, mor nou haar ze t even loos van òfstubd.

Joa, dat haar ze docht, zo makkelk kwam ze der nait òf, t antwoord haar in t leutje kopke nog gain stee kregen. “Eh, mama, begraven? Dat is toch niet leuk?”

Verdold, docht vraauw, mou'k ter weer maank, eh ... din mor n vroeg tegen n vroug, even rekken. “Wat had jij dan gedacht Hellen?”
“Nou gewoon in zo'n plastic zak bij de weg.”
“Ach lieverd, kom nou, stel je toch eens voor dat opa en oma ... och dat kan toch niet?” “Nou, als ledereen dat doet is het heel gewoon.”

Free Westerhoff

Oetzonden in t pergram 'Noordmannen' op Radio Noord, 12 april 2015

Ook te beluustern op YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=LLSiR9vC7Tg>

n Goud ende

Zai kwam op verziede, elke dag mor weer; bie heur voader, heur ol heer.

En hou zai ook heur best dee elke keer; hai kon zien aigen dochter nait meer.

Vrouger n kerel, man en voader as gainain.
n Waarker, deurzetter en onverwoestboar as granietstain.
Mor moeke kwam oet tied en hai vulde zok dou slim allain.
En mit de tied dou wuir e in doun en loaten weer klain.

Voak vruig zai zok òf: hou laank gaait dit duren, ook al haar d'ol man nog wel zien kuren.
Nee, din zat hai nait leeg veur zok oet deur t roam te turen; din was t lagen en legde hai elk en ain in de luren.

As zai weer vot gong, het ze voak schraiwd, want elke keer dee t zeer, t òfschaid.
“Zien kind ...”, as n older dat nait meer wait, och joe begriepen meschain hou of dat gaait.

Nou het hai veur aaltied zien ogen dicht.
Tevree en vredege stroalt zien gezicht.
En doarin, hou bedruifd zai ook is, zugt zai t licht, want t lèste wat hai zee: “Doe bist mien laifste wicht!”

Trijnko Pelgrim

n Hoag

Man oet n Hoag wil hier verblieven
 mor ... dikke pries dut hom verstieven
 zien moeke oet stad
 is t ook stènzat
 nee ... lu vreten hier olde wieven

Anna de Vries-Maarhuis

Aanrieden

“Wat is t toch n schier woagentje, nait?”, vragt Haarm en lopt nog ais om zien nije auto tou. Rikoa kin nait aans as hom geliek geven en veegt mit n sponze d'eerste moddersputters van de deuren.

“Joa man, n schier woagentje is t wel, mor hai köstde wel n bult geld. k Wait wel, t kon nait aans, ons ol autootje was ja totoal versleten. t Zol ja kaptoalen kösten om hom deur d'APK te kriegen.

Mor goud dat ik elke moand n beetje geld aan zied legd haar. Dik achtdoezend euro is toch wel n bult geld.”

“Wie mouten zörge dat we hom zo laank meugelk schier holden,” maint Haarm, terwiel dat mit n grollend gezichte om zien nije aanwinst toulopt. Dat is Rikoa ook al weer mit hom ains. Soavends goan ze nog wel drij moal noar de garage om noar t woagentje te kieken en op berre binnen ze dij nacht slim onrusteg.

d'Aander mörn stoan ze al op tied op en d'eerste raaize van Haarm is noar t autootje kieken. Hai zet hom boetendeure op d'inrit, zodat ale buren goud zain kinnen dat ze d'olde auto inruild hebben.

Mor der mout ook aarbaid worden. Noa t broodeten gaat Haarm doarom in zien ketoortje aan de computer zitten om zien adminstroatsie bie te

waarken. As klaaine zulfstandege winkelier het e doar in de weke gain tied veur. Dat mout dus op zotterdag gebeuren.

In de keuken is Rikoa in de weer mit t kopkeswassen. “Paast doe dammee even op de winkel, Haarm,” vragt ze, “din goa ik even noar de supermaark veur de bosschoppen.”

t Is Haarm wel goud. Zo drok is t op zotterdag toch nooit.

n Haalf uurtje loater krigt Rikoa de madde en dut de lege vlezzen derin. Din kikt ze of ze genug geld in de poddemenee het. Nog even Haarm woarschaauwen dat ze vot gaat.

“Zel k de nije auto mor mitnemen?”, vragt ze.

Haarm mompelt wat en Rikoa gaat ter vanuut dat dat instemmen inholdt. Bliede stapt ze in en gaat achter t stuur zitten. Mooi heur, zo'n nije woagen. Veurzichies ridt ze hom van de drifte of de weg op en din mit n rusteg gankje noar t centrum van t dörp. t Autootje dut zien best en Rikoa vuilt zuk riek.

Verrek, doar staat heur n grode bus in de wege. Mout ze der omtou of mout ze even wachten tot dat e votreden is? Mor even geduld hebben. Nou het ze mooi tied om even n pepermuntje uut handschounenkaske te pakken. Ze rommelt mit heur rechterhaand in t vakje. Doar het ze t roltje al te pakken. Verdeedje, doar vaalt e heur ook nog uut d'haand. Din mor even boeken om hom op te pakken. Mor dat köst wel n beetje muite. t Is wieder vot din t lieden kin en doardeer kin ze nait goud zain wat of der gebeurt.

BOEM, heurt ze inains.

As n broennis schut ze overende en zugt dat de bus stoef tegen heur nije auto aanstaat. d'Haile veurkaande van de nije aanwinst is behoorek indeukt. Dij stomme bussjefeur ook.

Mit n gang stapt ze uut om mit opgestoken zaal de sjefeur even te vertellen wat of ze der van vindt. Woarom zörge zo'n stovvel nait dat zien bus stoan blift en nait achteruut rolt? Dij busjonges mainen dat ze ale rechten hebben.

De sjefeur, dij ook vernomen het dat ter wat nait goudkomt, is ondertussen ook uutstapt. Aan zien bus is aan d'achterkaande niks te zain, mor Rikoa heur koplampen en grill binnen doaneg verinnerweerd.

“Hou kin je nou zo gek wezen en joen bus achteruut rollen loaten. Doar kin ik ja nooit op verdocht wezen,” scheldt Rikoa, “hou mout ik dit nou aan mien man vertellen? t Autootje is nog mor n

dag old."

"Hou, achteruutrollen loaten?", vragt de sjefeur, as e der even n woord tussen krieges kin. "Ik bin haildal nait achteruutrold. Ie binnen achterop mie reden."

"Ik ston ja stil," perbaaiert Rikoa heur geliek te hoalen, "loat we de plietsie der mor biehoalen." "Main ie dat echt?", vragt de sjefeur, "Van mie mag t, mor ik heb gain schoade. As je de plietsie derbie hebben willen, din zel ik heur vertellen, dat ie veuruutreden binnen."

Rikoa begunt te twieveln. "As ie nait achteruutreden binnen, hou kom ik din tegen joen bus aan?", vragt ze onzeker.

"Hebben ie even wat aans doan? Aan de radio draaid of zukswat?"

Inains bedinkt Rikoa dat ze n pepermuntje oppakken wol en dat ze zuk veurover boekt het terwiel dat d'auto in de versnellen ston. Ze het de koppel nait genug intrapt. Rikoa krigt n kop as n robaide. "t Is mien aigen schuld", zegt ze verlegen en stapt din mor gaauw in d'auto. Dij wil gelokkeg nog wel rieden. Ze moakt dat ze votkomt.

Onderwegens noar huus zugt Rikoa de buie al hangen. Wat zel Haarm wel zeggen. Hai is ja zo wies mit zien woagentje. En din krigt ze n idee. Ze parkeert d'auto op d'inrit en lopt t huus in.

"Bist ter al weer?", verboast Haarm zuk.

"Joa, der haar aine n aanrieden had en dou kon k ter nait langs. Ik goa vannommerdag nog wel even. Ik bin nou haildaal uut stuur," vertelt Rikoa, "der was aine achterop n bus reden. d'Haile veurkaande lag in de poeier."

"Wazzen der ook gewonden bie?", wil Haarm wai ten.

"Nee, dat nait."

"Wat moakst die din drok. t Is ja aal goud oflopen. Zo'n auto wordt wel weer kloar. Doar verdaint d' uutdeuker din ook nog wat aan."

Even is Rikoa bliede dat Haarm zo reageert. "Mor t was ons auto. Ik heb tegen dij bus aanzeten."

t Is of Haarm deur n ieme stoken wordt. "Mien auto? Mien nije auto? Doe brokkenpilot! Doe wegpiroat! Hou konst wel zo stom wezen?"

Mit n beste gang baint e noar d'oprit om de schoade op te nemen. Hai bekikt mit troanen in d'ogen hou of t woagentje derbie staait en zugt dat t nog veul slimmer is as dat e docht het."

Rikoa is hom noalopen. "Nait schelden Haarm," zegt ze veurzichtig, "nou verdaint d' uutdeuker

der ook nog wat aan. t Is ja allaine mor geld. ik bin der ja goud ofkommen. Dat zeestoe net zulf ja."

Haarm kikt heur verboasd aan en din zugt e de schrik dij nog in Rikoa heur ogen staait. Hai slag t d'aarm om heur tou en din goan ze in huus.

Rikoa om kovvie te moaken en Haarm om n uutdeuker te bellen.

Henri Wierth

Mithelpen

t Was maaimoand en den kommen bie mie altied de toenkriebels, dus dou ik op n maandag vrij was besloot ik dat ik mor ais in toen aan loop mos.

De hege mos knipt worden, t gras maaid, de bloumen schovveld, der was genug te doun. Mien oldste zeun Kloas Jan was noar schoule en de klaainste, ons Geert, haar klompkes al aan, want hai mos mie mithelpen in toen. Dat was mien vraauw geern goud, want den kon zai mooi wat aan heur hoesholden doun, omreden mit zo'n handbindertje as ons Geert kwam dat der sums nait zo goud van.

Dou ik de hege aan t knippen was ging leutje, mit n bladhaark dij groter was as homzulf, t ofval bie nkander haarken. Dat dee hai mit zoveul plezaaier, dat ik de hegebloaden over de haile toene verspraaid haar. Och, docht ik, vot ook mor, kin hai ook gain kaddekwoad oethoalen.

Om n uur of tiene ruip de vraauw ons te kovvie drinken wie gingen der ais rusteg bie op t bankje in de zonne zitten.

"Oh joa", zee de vraauw, "ik goa zo nog even noar t dörp veur wat bosschoppen en ik zag dat dij kweker aan Kerkstroade bloumkes in d'aanbaiden het, zel ik die doar even wat van mitnemen? Bist ja zo nuver aan d'loop, den kinst ze vot even poten".

Ik was t ja hailendaal mit heur ains, den haren

wie alvast wat kleur in toene.

Dou zai n poar uur loater weer bie hoes kwam, haar ik toene zo wied kloar. Ik heurde auto op oprit en eerste dij om houk van t hoes kwam was mien schoonmoeke.

"Verrek", zee ik tegen mien vraauw, "haren ze dij vogelverschrikker ook in d'aanbaiden?"

t Olske greep vot n kloede zaand en smeeet mie dat noar de kop. "Kom doe vandoag moar ais bie mie in de buurt", zee ze, "den zel ik die nog ais kraaien loaten."

Och, ik kon goud mit mien schoonmoeke opschaiten en dat ploagen over en weer dat heurde der bie.

Dou Geert opoe in de smiezen kreeg runde hai heur in de muide, as Opoe kwam den kwam der mainsttied ook slikkerij mit. En zo was t, dou Opoe kloar was mit mokken kwam der vot al n lollie oet heur buutse.

"Bloumkes stoon in de kaddebak van auto", zee de vraauw.

"Mooi", zee ik, "den hoal ik ze der votdoalek even oet." Dou ik kloar was mit sjauwen haar ik vaai-er kiskes mit bloumkes achter t hoes stoon, der wazzen goldjebloemen, vlaitege lieskes, megrieten en tudeletoanen, d'aine bluide nog mooier as d'aander. Ik ging op mien knijen bie de border liggen en begon de bloumkes te poten.

Geert, dij zuch inain weer herinnerde dat hai mie aan t helpen was, langde mie de bloumkes aan. Dat gong hom meroakel òf, iederbod as ik n gatje in grond stoken haar ston hai al weer noast mie mit n bloumke.

Ik was al n mooi zet aan t poten west en stoade-gaan mos t wel ais n moal doan wezen docht ik, mor nee, Geert bleef moar bloumkes aanslepen. Dou ik ais achterom keek, ston der gain bloum in toene. Wat was nou t geval, iederbod dat ik n bloumke poot haar, trok Geert hom der weer oet en langde hom mie weer tou. Ik pootde hom weer, Geert trok hom der weer oet en langde hom weer tou en zo wazzen wie al n zetje aan d'loop.

Doar ston hai, mien zeun Geert, drij joar old, swaart om kop van t zaand. Toenboksempie aan, klompkes der onder, petje op kop, goldjebloem in haand. Braid lagend, mit koeltjes in de wangen. "Kom hier", zee k, "den krigst n dikke knuvel en begunnen wie hier vannijs te poten, mor nou most iederbod n bloumke oet ain van dij kiskes hoalen".

Ik zit nou achter mien computer, ik haar olle foto's inscand en dou ik dij foto van ons Geert zag mit dij goldjebloem in haand kwam dit verhoal weer boven.

Geert is nou twinteg en zien pa mithelpen in toene is der allaank nait meer bie, mor dij gutege streken het hai nog altied en dij koeltjes in de wangen ook.

Cor Uildriks

Kikkerbilletjes

Wa'k joe vertel is staarvenswoar gebeurd.

Dou nog gainain t zuk in d'kop huil kikkerbilletjes te eten, loat stoon dat ze dij veur n bult geld in n restaurant aten, haar ik z'al pruifd. Alewel dou nog raauw, mor k zel t van mien levensdoagen nooit vergeten.

In maai '46 was k as leutje beudeltje van vief mit ollu en twij zuskes op veziede bie grootolden in Steem. Zuskes haren leeftied dat ze al zunder ollu boeten speulen moggen. Ik nog nait, k mos in hoes blieven.

Dou wichter noa n zetje weer in hoes kwamen, ruipen z'al bie deur: "Jopie w'hemmen wat lek-kers veur die. Ogen dicht en mond open." Dat luit k mie vanzulf gain twij moal zeggen. Ze wozzen, dat as k wat lekkers kreeg t votdoadelk tuzzen koezen kwam, omreden k kon veul beter kaauwen as zoegen.

Der wer mie wat in mond propt en k beet t vot middendeur. Ik docht dat t slik wezen zol, mor t was smereg, glibberg spul.

Brullen, roupen en reren tot moeke der oertou kwam. Duvels was ze, en t ìnd van t laid was dat baaide wichter n pak laaiter kregen en ik lekker slik om smoak van kikker te vergeten.

Joop Klompjen

Dinken

As je van minsen hollen
 Zo as der sums minsen binnen
 Kin je biezondere dingen ontdekken en
 Zain dat minselek dinken zunder ende is

Mor, je kinnen ook dinken
 Dat minselek dinken begrinsd is
 Sums kin je dat irriteren
 Sums wor je mit laifde bewogen

As ik 'begrinsde' minsen zai
 Krieg ik de naigen om ze te helpen
 Ze te vertellen dat ter nog zoveul meer is
 Mor k wait nait of ik ze doar mit help

Van weke kwam ik ook zo n mins tegen
 Ze vertelde hou ze over dingen docht
 Ze vertelde hou ze de dingen dee
 Dat was huil aarg begrinsd

k Vuilde in miezulf de naigen
 Heur te vertellen hou t anders kon
 k Vuilde hou jammer dat t was
 Dat ze der nait méér in zag

Mor dou k t in mie deurdringen luit
 Begreep ik dat t heur leven was
 Dat t heur menaaier van dinken was
 Ze vrùig mie nait hou ik ter over docht

Ze vrùig mie nait hou ik t doun zol
 En ik begreep mit aal mien 'roeme' dinken
 Dat t heur leven was
 k Haar der niks mit van doun

k Was nait heur man, zuster of kind
 k Haar der niks mit te moaken
 Veur miezulf was dat n ontdekken
 Ik, dij aaltied kloar ston veur d'aander

Aaltied d'aander helpen wol
 Zodat ze alles uut t leven hoalen konnen
 Mor dat zol dan ja mien dinken wezen
 En nait heur aigen waarme leven

Joe kinnen veul leren over joezulf
 As je van minsen hollen
 Noar minsen kieken kinnen
 Mit laifde vanuut belangstellen in minsen

Je kinnen din ontdekken hou je zulf binnen
 Dinken dat je t veur n aander doun
 Je bemuien mit hun dinken en doun
 Mit heur menaaier van t leven bekiesen

Ik ondekte dat ik mie din zulf veurop stel
 k Wil ze geern vertellen hou ik t er over dink
 Welke meuglekhaiden der nog meer binnen
 Mor din heb ik het ja over miezulf

Wat zol der gebeuren as k heur familie was
 Din was k ter huil aans bie betrokken
 Mag ik din ook mien dinken geven
 Binnen der din ook grinzen aan dinken

k Zol nait waiten hou k ter mit aan mos
 Ik hol toch van heur en din nait vertellen
 Hou je t ook bekiesen kinnen
 Ik dink wie hebben aalmoal n grins in t dinken

Mor hou zol t wezen as we proaten gingen
 Mekoar om beurt vertellen over ons dinken
 Zol t din ook gebeuren kinnen
 Dat wie soamen wieder kommen

Volgens mie is mien dinken te begrinsd
 Om dat te zain en te ontdekken
 k Wait nou ook waarom k van minsen hol
 Ze leren mie n bult over miezulf

Bedaankt minsen

Jil Wildenga

Boer en Vos

(noar n foabel van Aesopus)

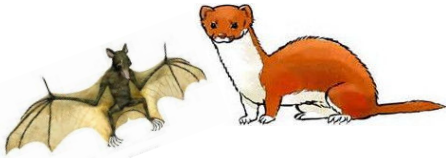
Boer dij vergrèld was op vos, omreden dij stool zien hounder, kreeg hom op t leste te pakken en zol ol rover der ais goud van laans geven. Hai bon vos n stuk taauw dat e ien petreulie deupt haar aan steert en stak fik ter ien.

Vos ging der mit braandende taauw aan steert vandeur en vloog boer zien korenveld ien. Koren was sikkom riep. Stro was dreug en wol aldernoarst goud braanden.

Dat joar haar boer gain korenoogst.

Ie mouten eerst even noadinken eer ie mit vuur speulen.

Nane van der Molen

Fleddermoes en Wiezeltjes

(noar n foabel van Aesopus)

n Fleddermoes dij op grond deel kwam en vongen wer deur n wiezeltje, smeekte om zien levent te spoaren. Wiezeltje waaigerde dat, omreden hai was van noatuur oet vijand van aal vogels. Fleddermoes zee tegen wiezeltje, dat e gain vogel was mor n moes. Dou wiezel dat heurde lait hai fleddermoes goan.

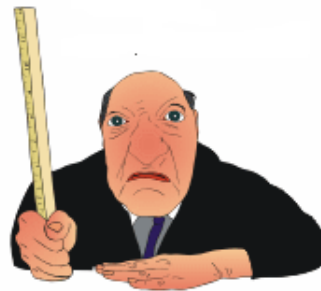
n Zetje loater vil fleddermoes vannijs omdeel op grond en wer dismoal vongen deur n aandere wiezel. Ook dij wer smeken doan hom nait op te vreten. Dit wiezeltje zee dat e n biezondere vijandschap noar moezen tou haar en hom op-

vreten wol. Fleddermoes verzekerde hom dat e gain moes was mor n vogel, omreden hai kon ja vlaigen.

Zodounde ontkwam fleddermoes vannijs aan dood.

t Is wies om omstandegheden ien aigen veurdail tou te pazen.

Nane van der Molen

t Gezag van meester Durenkamp

Ik waas tien joar. Haile schoul ston klas aan klas ien strakke riegen opsteld op schoulplaaain, zo as elke daag veurdat lezzen begonnen.

t Waas op legere schoul op t Hogelaand, ien t Marnegebied. Nait zomor n schoul, mor "De School met den Bijbel". Op ons schoul waas Biebel t belangriekste bouk veur joen haile leven, veur alles wat joe deden.

Zo as altied ston noa ofloop van mirregpauze meester Durenkamp, ons hoofdmeester, op bovenste tree van stoup veur hoofdiengang. Zien ogen gingen riegen òf en zien blik bleef stief hangen bie n jong oet mien klas, Albert Vegter. Hoofdmeester raip hom noar veuren. Nog zai ik t veur mie.

Veur t front van haile schoul kreeg hai een filaaaine oetbrander, n pak op pens en strafregels. En wat ducht joe waarom? Omdat hai filmsterplaatjes bie hom had haar en aan ons zain loaten haar!

Zulfde dag nog het zien ol heer verhoal hoald bie meester Durenkamp, dij gain krimp gaf. Doarom schient Vegter aibels t bestuur nog op meesters gedrag aansproken te hemmen.

Belangstellen veur wereldse zoaken, zo as teeneel en film, mos allergloependst ofkeurd worden. Mor noa dij mirreg deurbrak n voder op

schoul veur t eerst t vanzulfsprekend gezag van meester.

Of t ain mit t aander te moaken het, wait ik nait. Mor Albert zien pa mouk mit zien aksie dudelik dat meester onakseptoabel handeld haar. Ie kinnen ook zeggen dat hai n aandere sfeer ien gang zet het, ja zekerwoar waas hai aangever van n omslag.

Of meester Durenkamp dit nait mitmoaken kon of wol? Ien aals geval wer hai nait veul loader hoofd van n schoul aargens ien t Westen van t land.

Jakob Beukema

Even onder ons...

Eerst n poar borrels op t terras van n sjiek restaurant aan Belgieze grens mit n fantastisch oetzicht op Limburgse heuvels. Doar noa ien t restaurant n overdoadeg diner van vief gangen mit bie elke gang weer n ander soort wien en mit n bedainen apaart veur ons deur twij vraauweleke obers, aine jong en knap, aander older mor onderholdend en hail gevat.

Ientied barstte ien boeten n dikke dunderbui lös van ongekende heveghaid. Bie ons in t noorden heb wie leste tied hoast gain echt dikke dunderbuien meer, dus dat was wel even mooi. De laange juni-oavend was spezioal veur dizze gelegenheid verduusterd, zodat t lichtspektoakel goud te volgen was, alewel mien collegoa's en ik stoaregaan al meer sjikker werden en zodoune al minder oog haren veur dit gebeuren, mor des te meer veur t eten en drinken en veuraal ook veur t aangenoame gezelschap van de baaide doames van de bedainen.

As leste, weer op t terras, genoten van staarke, swaarde kovvie, likeur, ijs, Belgieze bonbons, n

segoar (ik rook nait, mor t rook wel lekker), Neuberger pils en ook nog van dunderbui, dij aan t ofzakken was, alewel t nog haard regende. Gelukkig zaten wie onder n ofdak dat n gedailte van t terras overkapte. De oberinnen, baaide deftege ien t swaart, mit hoge hakken en korde rokken, wiede kroagjes, mesjetten en n wit schoetje, mozzen om ons te bedainen ale moalen n stukje deur störtregen lopen, wat de swaarde kovvie persies tot de goie staarke verdunnen dee. Hoe regek, wat was ik ien t lest stinzat en zo dik as n tiek.

Vanoet t restaurant ging t mit auto weerom noar t hotel, over smale wegjes deur lutje dörpjes, omhoog en omdeel. Ik kreeg der mor naauw wat van mit, vanwege beregende en besloagen auto-roamkes en mien aanschoten stoat en ik lait mie willoos deur heuvels van Zuid-Limburg rieden. Wie stopten haalfweg nog even ien zo'n dörpke veur n ofzakkertje en gingen om twaalf uur nog aan de meibok. Ienderdoad staait ien dizze kontrainen kroug persies tegenover levensgrote dörpskerk. Dizze kroug bleek t stamcafé te wizen van n mannenkooer dij fanatiek oefende ien gelagkoamer. Ik bedoul den benoam t iennemen van grode houveulheden bier en t onderwiel oet volle borst zingen van grovve en schunnige laiden. Hail vermoakelk! Mooi laand, dat Limburg...

Nòg even onder ons. Lestdoags was ik op n verjoardagsveziende en t gesprek kwam op gas- en lichtrekens en wat doar apmoal mis mit is. Borrelproat netuurlek, mor toch ... De gemoedern laipen hoog op en den is de redelkhaid nog wel ais te zuik. Ik raip nog dat ik doar haildaal niks van wis (wat ook werkelk zo is, ik ben mor n ainvoudege techneut en heb gain verstand van wat tegenwoordeg de 'core-business' van t energiebedrief is: geld verdainen aan zoveul meugelk klanten), mor ik wer toch hoast molesteerd vanwege mien reloatsie mit dat - ien heur ogen - schandoalege energiebedrief.

Deur krachtdoadeg optreden van gastheer kon verder onhaail veurkommen worden, mor der was haile oavend n grimmege stemmen noar mie tou. Aingoal wer ik kwoad aankeken en gainain dij mit mie proaten wol. Ik ben mor nait meer begonnen over mien oepke ien Zuid-Limburg van n poar week leden en wat dat apmoal wel nait kost het. Alewel t mie vrezelk veul muite kostte, want ik wol ook wel ais n staark

verhaal opdizzen. Mor ik kon mie toch ienholden want ik was baang veur de reaksies: woar doun ze dat apmoal van? Mouten wie klanten dat soort bras-pertijen, raaskes en aander oepkes apmoal opbrengen via zukke foute rekens?

Joa, ienderdoad gaait dat zo. En ook dat moderne, luxe kantoor van ons mit ale gemakken en mit veul kunst aan muren, groates kovvie zoveul as je op kinnen en n spotgekoop restaurant. En - nait verge-ten - mien luxe lease-auto mit neutenholten dash-board, elektriske roamkes, verwaarmde stoulen, airco, hands free-tillefoon, tom-tom en nog meer speuldinkjes, t wordt ter apmoal ien deurberekend. Mor dat zee ik netuurlek nait. Ik zol wel oppazen, der was al rebulie genug.

Doarom mien dringend verzuik: hol t onder pet en vertel t nait wieder.

Bé Kuipers

Bejoardenhoes

Proat wel mor luuster nait
schrief op wa'k zeggen wil
bin al tiedstieden vrij
nou t nait meer neudeg is

winter is nou ook kold
mor nait meer as vrouger
dou k nog scheuveln kon
zulvern rieksdoalders won

bin ooit oet klaai geboren
struunde over t Hogelaand
nou scharrel k wat mit stok
liedzoam onderwegens nog drok

Nane van der Molen

Zeg ijs van nich en jaowol en wat schôl mie dat dan?

Sierlek mooi weer waas t op dunderdagmirreg 4 juni ien Zèlgn.

En dóár haren wie verlet om, want nou kon priz-zentoatsie en opening van ons Neuteboomprojekt ien boeten. In de SHC De Oude Stelmakerij kinnen nait n bult minsen haarbaargd worden. En dij waren wel ofkommen op prizzentoatsie van ons roetebouk-je en opening van tentoonstellen.

t Boukje het de titel mitkregen: *"In de Westerwoldse sporen van meester-schrijver J.H. Neuteboom. Een fiets- of wandelroute in en rond Selligen"*.

As eersten kwamen der zo'n viefteg bovenbawuers van drij Westerwoldse schoulen mit t laid 'Waling-Wubbe' op t pebliek aanbroezen. Leerlingen van CBS Het Gebint ien Zèlgn, OBS Meester Neuteboom van Knoal en OBS Plaggenborg ien Jipsen-hoezen. Soam mit zanger-laidschriever Alex Visse-ning laiten ze Neutebooms balloade *Waling-Wubbe* heuren. Alex haar t gedicht spesioal veur dizze ge-legenheid op meziek zet.

En dou kwam prizzentoatsie van t boukje aan bod. Zo'n boukje oetgeven, dat het hail wat om hak-ken! Ien 2014 mozzen wie doarveur zulfs eerst n stichting ien t leven roupen. Toaken mozzen ver-daild worden. Wel wol veurzitter, wel siktoares en wel puutholder worden? Wat mozzen wie as doul omschrieven? t Geluk dainde ons. Geert Luth, ons veurzitter, von n Grunneger netoares dij ons helpen wol mit de oprichtensakte. Ons nijbakken puutholder stokblied! Dij akte mos 'vanzulf' ien t Nederlands: "De stichting heeft ten doel om het literaire werk van Jan Hendrik Neuteboom en voorts de streek Wes-terwolde bij een zo breed mogelijk publiek bekend te maken."

Nou mot ik eerst nog even wat oetstukken over J.H. Neuteboom (1865-1929). Hai wer geboren in Vlagt-wedde. Neuteboom waas van 1884-1896 onderwie-zer in Zèlgn. Pas noa zien vertrek naor Den Haag begon e gedichten en verhoalen te schrieven in t Westerwoldse dialekt. En hou! Lees zulf mor. n Di-gitoale versie van 'De Verzamelde werken van J.H. Neuteboom' is te vienden op

www.webloug.nl/jan-hendrik-neuteboom/

Omdat wie Neutebooms verhoalen gloepend schier vienen, opschreven ien n hail aigen, levensechte stijl, bedochten wie dat wie dij promoten wollen. Hou? Wie konnen niks beders bedenken as n hand-zoam roeteboukje dij de lezer bie plekken bringen

zol oet de verhoalen van J.H. Neuteboom. In t eerste begun vil t nait mit om Westerwolders waarm te moaken veur ons plan. Wat wollen dij vremde strosnieders mit heur plan veur n zo-veulste fietstocht in Westerwol? Mor mit ons aalgedurege oetleg dat t gain aaldoagse fietstocht wezen zol, mor tougelieks ook n kennesmoaken mit ain van de grootste Grunneger schrievers, en dat de fietser vanoet t heden t Westerwoldse verleden ienkieken kin, kregen wie aal meer lu over meet.

Goie moud is t haalve levent en stoaregaan, d.w.z. mit n poar honderd mailtjes, kwam boudel op rit en hulp van ale kanten, mit as earsten Marijke & Alex Vissering, meester Panman (CBS Het Gebint), Ria van Gerresheim/Biebeltaik Vlagtwedde), Helen Kämink (Streekhistorisch centrum Stadskanaal), enz. enz.

t Eerste eksemplar van t boekje, n haile schiere oetgoave van Profiel Uitgeverij (Beem), kon op 4 juni door ons veurzitter oetlangd worden aan eregast Henk Neuteboom, klaainzeun van Jan Hendrik.

Henk Neuteboom en kiender van de Neuteboomschoul. Foto: P. Ottay.

Henk Neuteboom en zien vraauw waren veur dizze gelegenheid spesiaal haildaal oet Bergerac/Frankrijk noar Zèlmg overkommen. Henk haar zien dochter en heur man oet Hoogkerk ook mitnomen.

Eerst nog even wat over t boekje. Tiedens n fiets- of wandeltocht kinnen in en rond t dörp Zèlmg tien plekken aandoan worden dij in Neutebooms verhoalen n rol speulen. Op dij plekken kinnen biebeheurende verhoalfragmenten in t twijtoaleg boekje lezen worden.

Zóveul gelukzegen, doar mot n slag op kommen, zol mien moeke zegd hemmen. En ze kreeg geliek. Van te veuren haren wie overaal rondzegd dat ter ook n meugelkhaid wezen zol om de ver-

hoalfragmenten te beluustern. Westerwoldse dichter Hanne Wilzing haar ze doarveur spesiaal ienlezen bie Radio Westerwolde en ze zollen via n Geo Layar app te beluustern wezen. De Layar app zol vergees deellood worden kinnen deur omslag van t boekje te skennen. t Zol deur n Amsterdams bedrief beschikbaar moakt worden. Zo waas ons verzekerd.

Véúr de prizzentoatsie wollen wie t vanzulf eerst even oetperbaaiern. Mor niks hur! Gain duvel te heuren! App waas nog onder konstruktie, wer ons op mirreg van prizzentoatsie luchteg verteld! Noa even wat sloeken en goud wat hikhakkerij wer ons touzegd dat de app zo gaauw meugelk waarken zol. Of dat zo is, hemmen wie op t moment van dit schrieven nog nait oetperbaaiern kind.

Genog der over. Gelukkeg ben-we nou aanbe-land bie opening van tentoonstellen: *Meester Neuteboom, schrijver van Westerwolde*.

Noar t leek haar t eerste dail van ons pergram zó laang duurt, dat ain oet t publiek, dij noast wetholder zat, bezörgd aan ons vroug, of wie vergeeten waren dat wetholder ook nog n woordje doun zol! "Nee hur, wie hopen zulfs dat wetholder nog haitied tentoonstellen openen wil!" Mit veul flair wer dat doan deur wetholder Giny Luth (gain familie), van gemainte Vlagtwedde. Tentoonstellen is meroakels ienricht deur t Streekhistorisch Centrum Stadskanaal. Der is o.a. n leutje 19e aiws klaske ienricht, mit zo'n ol twijzitsbankje, n telrom, n leesplaank en aal zukswat. Minsen oet Westerwolde haren o.a. grivveldeuzen oetlaaind.

Der waas veur de bovenbaauwleerlingen ook nog n taikenwedstried organiseerd: *Onze school in Westerwolde, vroeger en nu*.

Jury haar n schildersezal opsteld en doar de prieswinnende taikens, inliet en aal, achtersteveuren op hinzet. Ain veur ain werden ze ont-huld. Prieswinnoars waren:

1. Marc Linden van OBS Plaggenborg.
2. Esmee Smit van Meester Neuteboomschoul.
3. Andria Meendering van CBS Het Gebint.

Tentoonstellen over meester Neuteboom en t onderwies in Westerwolde is te beziiken in SHC De Oude Stelmakerij, tot en mit 31 augustus van wonsdag tot en mit zoaterdag van 10.00-16.00 uur en op zundag van 13.00-16.00 uur. Entree is vergees.

Noamens de J.H. Neuteboomstichting
Jan Sleumer (siktoares)

Waling-Wubbe

*Dij Waling-Wubbe woont wied weg,
Wied weg in t Veersterveld.
An t end van t loug bie t Schijpersshoes,
Doar zug man Waling-Wubbes hoes
Wied weg in t Veersterveld.*

*As Waling-Wubbe geit deur t loug,
Kump hij langs t Schijpersshoes;
En Schijpers-Jantien steit bie t raom,
Zij kik hum nao en zug hum gaon
Wied weg in t Veersterveld.*

*As Waling-Wubbe ridt deur t loug,
Ridt hij langs t Schijpersshoes,
Dij Jantien heurt de klap van t peerd
En zug, hou Wubbe ridt verheerd
Wied weg in t Veersterveld.*

*As Schijpers ôlske zug dat spul,
Den schudkopt dij en zeg:
Doe, Jantien, wicht! Wat wôlt doe wôl
Zo wied in t Veersterveld?*

*Man Jantien, jao dij dijt dat doch,
Zij mag hum ja zo geern!
Zij nemp hum wôl, as e um heur kump.
Wôl Mouder t nich, zij gijt mit hum
Wied weg in t Veersterveld!*

*Dou Meimaond kwamp, was t hochtied nô,
De nuiger gung deur t loug
Mit bonte linten an zien stok,
En t allervetste kaalf oet t hok,
Wôr slacht in t Schijpersshoes.*

*En ale man en vrou oet t loug,
Dij at en dronkt zuk zat.
Man Schijpers ôlske kreet zuk slèg
Dou Jantien veur mit Wubbe wèg
Wied weg in t Veersterveld!*

In de Westerwoldse sporen van meester-schrijver J. H. Neuteboom

Een fiets- of wandelroute in en rond Sellingen

Een van de grootste Groninger schrijvers, Jan Hendrik Neuteboom, werd 150 jaar geleden te Vlagtwedde geboren. Van 1884 tot 1896 was hij twaalf jaar lang onderwijzer in Sellingen.

Om nader kennis te maken met zijn prachtige verhalen en met Westerwolde als het land van meester Neuteboom, is een routeboekje verschenen, waarin een 17 km lange fiets- en wandelroute is opgenomen.

Op negen plaatsen langs de route kun je niet alleen fragmenten uit zijn verhalen lezen, maar deze ook via je smartphone beluisteren. Zowel in het Westerwolds als in het Nederlands. Vanaf die plekken kun je als het ware meer dan honderd jaar terugkijken in het Westerwoldse verleden.

Met genoeg fantasie kun je op de route wegdromen in die rauwe, maar tegelijkertijd ook warme oude tijd die Neuteboom op een uiterst beeldende manier heeft beschreven.

Lek en Brek

Gezienus was noar groot zaikenhoes ien Stad west. Haar al hail laang last van dik toon had. Noagel was iengruid en dokter haar zegd dat e der mor beter even mit noar zaikenhoes kon. Veul haar e doar nait mit op had, mor wat mos dat mos en hai haar der slim veul last van. Kon sikkom nait meer ien stevels lopen en op slovven achter vij heer was ja ook niks weerd.

Zo was Geesje mit Gezienus noar zaikenhoes reden, haar hom der ofleverd en zegd dat zai hom wel weer ophoalen kwam as zai bosschoppen doan haar. Dat haar Gezienus dik ien order vonden, omreden zai haar zegd dat ze ook even bie sloager Van Dieken aan Damsterdaip aan goan zol om n peerworst te hoalen. Doar was e ja gek op.

Vraauw was naauw vot of zuster, dij eerst wat muite haar om pampierboudel veur nkander te kriegen, haar hom al bie spezialist brocht. Dij haar wat stoer noar Gezienus zien vouten keken en zegd dat t wel even pienlek worden kon en dat t mor t beste was as meneer even n roeske kreeg tiedens operatsie en zo gebeurde t.

Dou Gezienus weer biekommen was, haar e maal opkeken, din ien stee van ain zaten der om baide vouten dikke swachtels. En gekste was dat ter niks om dik toon zat, doar t ja om ging. Dij stak frank en vrij noar boeten onder t verbaand vot. Gezienus wis nait hou of e t haar, mor vouten deden wel overaal zeer, op dik toon noa!

Verpleegster zee dat ale oksterogen der schier oet kommen wazzen en dat dokter aander vout ook mor even doan haar nou e toch ainmaal bezeg west haar. Huifde hai loater ook nait nog n moal te kommen veur aander vout.

“Mor mien dik toon din?”, vruig Gezienus, ”Is mien dik toon din niks aan doan?”

“Nee, man”, zee zuster, ”Veur joen dik toon mout ie bie n aander dokter weden, dij zit even wieder op ien gaang. Dij dut niks aans as iengruide noagels opereren.”

En hou of Gezienus ook te keer goan was, iengruide noagel wer niks aan doan, doar mos e mor mit n

nije ofsproak veur weerom kommen bie goie dokter. Dou e weer thoes was, kwam ol mins der vot over tou om te vroagen hou of t goan was.

Ie heurden ja leste tied zo veul dat ter verkeerd ging ien zaikenhoezen, dat zai der vot mor even op of kommen was om te heuren. Eer Gezienus ook mor vertellen kon wat of ter apmoal mis goan was, haar ol mins al wieder reveln doan en was zai mor noar zien vouten kieken bleven. Of e ook zain haar dat dokter fouten moakt had omreden der mishottjede dij ja zo veul, ston sikkom aal weken ien kraant, en dat zai der ja nait aan dinken mos dat zai heur jong doar ook toutamtaaierd haren. En zo haar t ol mins mor wieder reveld. En zai was mor noar zien vouten kieken bleven.

Tot Gezienus der flaauw van worden was en roupen haar. “Mins, kiek toch noar mien vouten. Din zain ie ja dat aal oksterogen vot binnen. Allain dik toon dut mie nog zeer, doar mou’k nog n moal mit hin. Fouten moaken, zeg ie? k Zol nait waiten hou of lu doar wel nait bie kommen. Mouten ze votdoadelk mor noar goie ofdailen goan ien stee van n deur te vroug.”

Dag noaheer was ol minske bie Geesje kommen en haar zuk der over bekloagen doan dat t haildaal mis was mit heur. “k Bin baang da’k last van oaderverkaalken heb”, zee ze. “k Mainde ja hail wel dat Gezienus mit ingruide noagel noar zaikenhoes mos en nou blijkt dat e veur zien oksterogen hin west het. Nee, k moak mie dikke zörge dat t mis gaat mit mie en k vuil mie aans nog zo goud.”

Dou was ze begund te schraiven en Geesje het ter orreg tegen proaten mouten om moeke weer rusteg te kriegen.

Nane van der Molen

Grins

Vraauw Schudde in n hoeske achter stad trilde körtsleden de stoule onder t gat.

Mor Kamp zegt: “Joe mouten nait zeuren, der mag ja haildaal niks gebeuren boeten d’eerdbevengrins, zo is dat!”

Henk de Weerd

Droadproat

n Facebook-interview mit Bert Hadders

Zanger-lajdschriever Bert Hadders (Twijde Mond, 1962) zien leven stait haldaal in t taiken van de meziek. Noast aktieve meziekmoaker is of was hai o.m. discjockey, manager en ploatenboas. Hadders het in de Meertmoand de DvHN Streektoalpries uutlangd kregen veur zien daarde album 'De Bosklopper Tapes'. Mit laidjes doarvan was e te zain en heuren in de veenkelonioale theoterverustellen 'Iemandsland', woar hai ook ain van de drieve krachten achter was. Bert Hadders is bliekboar voltied mit meziek aan d-loop. Kreuze wil es mit hom aan de proat.

Bert Wijnholds

Bert, t is nou vaar moand leden dast de Streektoalpries uutlangd kregen hest. Bist der nog aal bliede mit?

“Joa, vanzulf. Zoveul vaalt der nait te winnen veur n Grunningstoalige act en t was per slot al de daarde moal dat we nomineerd waren.”

d'Aandere kanshebbers waren de dvd 'De Nije Man' van toneelgroep Waark en Harry Niehof mit zien album 'Twijduustern'. Woarom bistoe de winnoar?

“Wel zol t zeggen? Messchain omdat we aan de beurt waren? Zowel Harry as Waark heb ik huil hoog zitten, mor as we den toch mitdoun wil k wel groag winnen.”

Dij Bosklopper tapes waren letterlek of figuurlek n goie vondst. Hest die doarmit as artiest verriekt of vernijd?

“Muzikoal was t n terugkeer noar de worrels. Ik bin ooit begonnen as zanger in n bluegrass band in joaren tachtig. Dus interesse veur country,

rockabilly en aanverwanten zat der altied al in. In de popmeziek wordt van joe verwacht dat je vernijd bezig binnen. Dit was n aangenoame aanlaaiding om es lekker ollerwets bezig te wezen. Mien muzikoale zuiktocht begeeft zug aal meer in richting van t verleden. Hedendoagse popmeziek aargert mie meer den dat t mie plezaaiert. Zol leeftied wel wezen.”

Dien albums binnen meer as allenneg moar ploatjes mit n riege laidjes derop, moakst ook veul waark van t deuske en t tekstboukje. Is dat belangriek veur die?

“Design, vörmgeving, kunst, fotografie: t interesseert mie apmoal. Zun cd is n goie kaans om joe doar mit bezeg te holden. Kinst dien favoriete kunstenoars, taikenoars en zukswat der op lös loaten. Noast dat ist ook wel neudeg om minsken portemonnaie te loaten trekken. Meziek mout ja vergees wezen tegenwoordig. Mor veur n mooi deusie willen ze wel betoalen.”

De leste poar joar is n haile riege artiesten mit de Grunninger taal aan d'loop gaan. Hou komt t dat der zo'n opgang is?

“Stichting Nij het veul muzekanten uut t Engelstoalege circuit over de streepe trokken. t Was loos om goie muzekanten in t Grunnings te loaten zingen in ploats van Grunningstoalege minsken meziek of teksten te loaten schrijven. t Blift n vak per slot van reken. Hest muzekanten neudeg. Allenneg Grunnings wezen is nait genog.

Dij muzekanten uut de bandjeswereld waiten better hou ze t zoakelek en muzekoal mouten regelen en binnen nait overleverd aan producers dij wel n teepje mit achtergrondmeziek in mekoar flansen. Dat het kwaliteit enorm goud doan. Minsken as Harry Niehof, Jan Henk de Groot en Edwin Jongedijk waiten donders goud hou ze n laidje mouten schrijven, n band soamenstellen of n ploate moaken. n Pionier op dat vlak is Erwin de Vries dij dat al joaren professioneel aanpakt.

Bie Omrop Fryslân en RTV Drenthe kieken ze mit verboazen noar Grunnen.

Veurwoarde is netuurlek wel dat dij artiesten op regionoale radio en televisie veurbie kommen. As dat nait gebeurt, worden der gain ploaten verkocht en zitten de zoalen haalfvol en den is t vot gebeurd mit de regionoale kultuur.

Aansom ist vanzulf ook zo dat dij artiesten de regioonale omroupen n dail van heur identiteit bezorgen.

Kinst wel de huile dag Volendammer zangers draaien, mor den wil ik nog wel es zain of der over 8 joar nog subsidie veur zun omroep is."

In 1998 zongst dien eerste Grunneger laid, mit de band Ouwerkerk en 'Piepen liggen plat'. Toch het t nog n zet duurd veurdast echt overgoan bist noar t Grunnegers ...

"Ik zag veur miezulf gain plek tussen de artiesten dij der doudestied waren. Zo as boven al beschreven: n aander wereld. En nog ist n man tegen man gevecht. Elke luusteroar mout over de streepe trokken worden. Grunnegers doun doar laang over. Mor as ze hest roakst ze ook nait snel weer kwiet.

Ik speulde in Nijmegen. Minsken vonden t prachtig. Ain kirrel belde enthousiast noar familie in Grunnen: 'k Heb hier Bert Hadders zain. Dij is bie joe zeker wereldberoemd?' Antwoord uut Grunnen: 'Joa, wel es van heurd. Mor t is gain Ede Staal'.

As ik in mien geboortedörp speul kommen der datteg man kieken. Zulfs volk dat n vrijkoartje het komt nait. Doar most den wel tegen kinnen. t Is n laange weg ..."

Hest Grunneger laidteksten schreven veur Lou Leeuw en Gerry Wolthof, dij gewoonlek in t Engels zingen. Is t n uitdoagen veur die om artiesten aan de streektoal te kriegen?

"Joa, dat vin k mooi! Wie hebben n studio, n band en n ploatenlabel en meer laidjes den we zulf kinnen zingen, dus woarom nait? En, mien aigen nummers op radio heuren vin k t mooiste dat der is, of k ze nou zulf zing of nait. Der is ain zanger in Stad dij proat, denkt en dreumt in Grunnings mor zingt altied Engels. Ik zeur hom al joaren aan de kop. As dij in t Grunnings goat schrieven kin de rest wel inpakken. Ik nuim gain noamen mor ik krieg hom nog wel zo ver..."

k Leuf dat ik wait over wel dast t hest. Dut dij artiest zochzulf en t pebliek tekört deur zoch nait van zien aigen toal te bedainen? En geldt dat veur meer artiesten?

"Dij wel, aandern nait. Most wel n beetje de weg waiten in de Grunninger toal aans wordt nooit wat."

Is Grunnen n veurloper in streektoalmeziek? En verdainen wie nait veul meer landeleke aandacht?

"Dat zol k nait waiten. Gain idee wat der bevubeld in Brabant loos is. Sommige dingen binnen veural leuk veur 'native speakers', aander dingen binnen muzekoal zo interessant dat t nait uutmoakt in wat veur toal t zongen wordt.

Soms binnen we in Hilversum en den wordt t goud ontvangen. Bevubbeld bie Kunststof op Radio 1, woar ze n uur mit ons uutzonden hebben. Wie binnen wat meer de folk-kaante utgoan woarbie de teksten belangriker binnen en de instrumentoatie nait geliek aan de leste mode voldoun huift. Mor den huifst bie de maiste radiostations al nait aankommen.

Mor ofgoande op de Buma-inkomsten worden we toch oardeg voak draaid. Radio Noord, Oost, Drenthe en Omrop Fryslân hebben bie mekoar meer luusteroars den menig landeleke zender most mor reken."

Wat was veur die de reden om mit dien aigen toal aan d'loop te goan?

"Dat ik mie doar beter in uitdrukken kon den in t Engels. Nederlands was op ain of aander me naar gain optie. t Nummer 'Volluk' het mie overtuugd. Dat haar ik nooit in t Engels kind."

Hest n braide interesse wat meziekstielen aangait en dat klinkt ook dien meziek deur, zo as blues, rock en country. Is der ook n genre woarst die nait aan woagst?

"Neuh, ik wil miezulf nog verder bekwoamen op gitaar, zodat as ik allain speul der wat meer te heuren is as plonkie, plonkie, plonk. Bin ook bezeg mit pianospeulen, Dat levert ook weer ander meziek op en der is n aanbod van n harmonieen van n symfonieorkest. Most t veural veur diezulf interessant holden. Verder goan we noa t succes van 'Iemandsland' deur mit theatermeziek. Ook n vak apaart."

Bie d'uitlängen van de Streektoalpries hest zegd dat t Grunnegers mit datteg joar nait meer bestaait. Mainst echt dat t zo gaauw gaat?

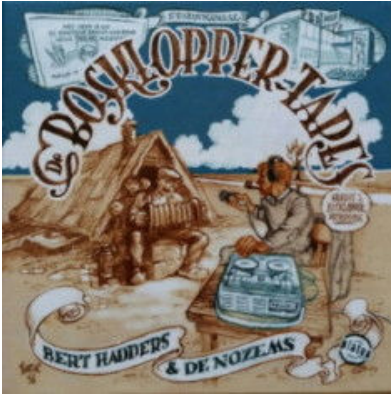
"Wel zol t zeggen? As wie ons kinder gain Grunnings loaten proaten staarft t mit dizze generoatie uut. Henk Scholte wordt honderddatteg, dus zo laank zol t nog wel duren."

Moar as t aan die ligt ...

“Mien lutje potje is net geboren. Dij kin mit gemak honderd worden, zegt de waitenschap. Den leer ik heur Grunnings mor mit wel zel ze t proaten?”

Bert Hadders, dank veur dizze Droadproat. t Leste woord is aan die.

“Tjeu!”

'De Bosklopper tapes'

Bert Hadders en De Nozems

€ 14,99

Te koop bie o.m.

<http://www.platomania.eu/>

Bert Hadders zien webstee:

<http://www.berthadders.nl/>

Bert Hadders op Facebook:

<https://www.facebook.com/berthaddersendnozems>

Bert Hadders op Twitter:

<https://www.twitter.com/BertNozem>

Bert Hadders op Soundcloud:

<https://www.soundcloud.com/platex>

